

MINISTRY OF CULTURE OF UZBEKISTAN
FERGANA REGIONAL BRANCH OF UZBEKISTAN
STATE INSTITUTE OF ARTS AND CULTURE

ORIENTAL ART AND CULTURE

ISSN 2181-063X
SCIENTIFIC
METHODICAL
JOURNAL
VOLUME 3 ISSUE 2
JUNE 2022

KOKAND

MINISTRY OF CULTURE OF UZBEKISTAN

FERGANA REGIONAL BRANCH OF UZBEKISTAN STATE INSTITUTE OF
ART AND CULTURE

ORIENTAL ART AND CULTURE

ISSN 2181-063X
SCIENTIFIC METHODOICAL JOURNAL
VOLUME 3 ISSUE 2 / JUNE 2022

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi Huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2021 yil 31 iyuldagi №303/6-sonli qaroriga asosan “Oriental Art and Culture” ilmiy-metodik elektron jurnali San’atshunoslik fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish uchun tavsiya etiladigan ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

KOKAND

“Oriental Art and Culture” Scientific Methodical Journal
VOLUME 3 ISSUE 2 / JUNE 2022

Editor in chief

Ximmatov Davlat Axatqulovich
Associated Professor

Executive Secretary

Turgunbaev Rashid Muxtorovich

Corrector

Asqarova Munajat Husanovna

Bosh muharrir

Ximmatov Davlat Axatqulovich
Dotsent

Mas’ul kotib

Turg’unboev Rashid Muxtorovich

Musaxxix

Asqarova Munajat Husanovna

Editorial board

S.Mannopov
National artist of Uzbekistan, Professor

I.Yuldashev
Doctor of Philology, Professor

M.Bashmanov
Candidate of Philology, Associated Professor

M.Abdullaeva
Honored mentor of youth of Uzbekistan, Professor

K.Yuldashev
Honored Artist

Sh.Usmonov
Professor

Sh.Imomnazarova
PhD of Philological Sciences

R.Xolmatov
Candidate of Historical Sciences, Associated Professor

Z.Fazlieva
Associated Professor

D.Mamajonov
PhD of Historical Sciences, Associated Professor

I.Dadajanova
PhD of Art Criticism, Associated Professor

O.Ahmedova
PhD of Philology, Associated Professor

Sh.Khudonazarova
Head of scientific department of UzAC

I.Habibjonov
PhD in Philology

Tahririyat

S.Mannopov
O‘zbekiston xalq artisti, professor

I.Yo‘ldashev
Filologiya fanlari doktori, professor

M.Bashmanov
Filologiya fanlari nomzodi, dotsent

M.Abdullayeva
O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatgan yoshlar murabbiyi, professor

K.Yo‘ldashev
O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatgan san’at arbobi

Sh.Usmonov
Professor

Sh.Imomnazarova
Filologiya fanlari PhD

R.Xolmatov
Tarix fanlari nomzodi, dosent

Z.Fazliyeva
Dotsent

D.Mamajonov
Tarix fanlari PhD, dotsent

I.Dadajanova
San’atshunoslik fanlari PhD, Dotsent

O.Ahmedova
Filologiya fanlari PhD, Dotsent

Sh.Xudonazarova
O‘zDXA ilmiy bo‘lim boshlig‘i

I.Habibjonov
Filologiya fanlari PhD

Ta’sischi

O‘zbekiston davlat san’at va madaniyat institutining
Farg‘ona mintaqaviy filiali

57.	Shoiraxon No‘monovna To‘ychiyeva OILADA BOLANI KITOBGA QIZIQTIRISHNING YO‘LI VA VOSITALARI	367
58.	Manzura Mustafo qizi Nazarova BUGUNGI GLOBALASHUV SHAROITIDA MILLIY QADRIYATLARNI TA‘LIM TIZIMIGA TATBIQ ETISHNING PSIXOLOGIK AHAMIYATI	373
59.	Ulug‘bek Karimovich Rahmonov SOZANDALAR SAN‘ATIDA MILLIY CHOLG‘ULARNING O‘RNI	380
60.	Саховати Абдукодировна Захидова МАХДУМ АЪЗАМ ҚАРАШЛАРИДА ДАВЛАТ БОШҚАРУВИ, СИЁСИЙ ХОКИМИЯТ ВА ДАВЛАТЧИЛИКНИНГ НАЗАРИЙ-МЕТОДОЛОГИК АСОСЛАРИ	385
61.	Odinaxon Shavkatjon qizi Sharipova BOLALAR MUSIQA VA SAN‘AT MAKTABLARIDA O‘QUVCHILARNI MILLIY CHOLG‘ULARGA O‘QITISHNING ZAMONAVIY METODIKALARIGA OID	390
62.	Otabek Murod o‘g‘li Axmatov, Xolmo‘minov Zokir o‘g‘li Mo‘minmirzo YANGI O‘ZBEKISTON TARAQQIYOTIDA YOSH RAHBAR KADRLARNING O‘RNI	395
63.	Botirali Abdumajidovich Arzimatov OVOZ REJISSORLIGI VA OVOZ YOZISH STUDIYALARINING BUGUNGI KUNDA TUTGAN O‘RNI	400
64.	Farida Salimjanovna Sharipova, Anorhol Inoyatovna Qo‘ng‘irotova AHOLI O‘RTASIDA YOD TANQISLIGINI OLDINI OLISH	409
65.	E‘zozxon Qobilova, Dr. Can Dogan UMUMIY O‘RTA TA‘LIM MAKTABLARDAGI MA‘NAVIY-MA‘RIFIY ISHLARNI TASHKIL ETISHNING TARBIVAVIY AHAMIYATI	415
66.	M.I.Qodirov SAMARQAND VILOYATI MUSIQALI DRAMA TEATRINING SHAKLLANISHI	422
67.	Lola Djurayevna Usmanova QO‘G‘IRCHOQ TEATRINING O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	427
68.	R.Qo‘shinova MUSIQA MADANIYATI DARSLARIDA O‘QUVCHILARDA MUSTAQIL FIKRLASH VA IJODKORLIK MALAKALARINI SHAKLLANTIRISH	431
69.	Sarvinoz Baxtiyorovna Qosimova TALABALARNI MANIPULYATSION TA‘SIRLARDAN HIMOYA QILISHNING O‘ZIGA XOS IJTIMOIIY-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	438
70.	Dilnoza Qurbonova AYOL - JAMIYATNING YETAKCHI KUCHI	443
71.	To‘rabek Egamov RUBOB CHOLG‘U IJROCHILIGIDA TOHIR RAJABIYNING USLUBI	449
72.	Gulvisar Sodiq qizi Sadriyeva TEACHING GRAMMAR IN EFL CONTEXT: THE IMPORTANCE OF ANALYZING THE FREQUENT ERRORS	454
73.	Keldiyor Xamidovich Tog‘ayev TASVIRIY SAN‘AT MASHG‘ULOTLARINI TABIAT QO‘YNIDA TASHKIL TISHNING AFZALLIKLARI JIHATDAN PUXTA BILIM OLIISHIGA ERISHISH VA O‘QUVCHILARNING IJODKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH OMILLARIGA E‘TIBOR QARATISH	460
74.	Dilmurod Xolmamatovich Axmedov XORIJIIY TAJRIBALARDAN TASVIRIY SAN‘AT TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING IJTIMOIIY PEDAGOGIK TARIXI VA ASOSLARI	465

TALABALARNI MANIPULYATSION TA'SIRLARDAN HIMOYA QILISHNING O'ZIGA XOS IJTIMOYIY-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI

Sarvinoz Baxtiyorovna Qosimova
Buxoro davlat universiteti

Annotatsiya: Ushbu maqolada manipulyatsiya haqida umumiy tushuncha hamda talabalarni manipulyatsion ta'sirdan himoya qilishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari haqidagi nazariy va amaliy jarayonlar xususida keltirib o'tilgan.

Kalit so'zlar: manipulyatsiya, stress, his-tuyg'u, xulq-atvor, qat'iyatlilik, mustaqillik, tashabbuskorlik, o'zini tuta bilish, dominantlik, ong, motiv

SOCIO-PSYCHOLOGICAL FEATURES OF PROTECTING STUDENTS FROM MANIPULATIVE INFLUENCES

Sarvinoz Bakhtiyorovna Qosimova
Bukhara State University

Abstract: This article provides a general understanding of manipulation and the theoretical and practical processes of socio-psychological features of protecting students from the effects of manipulation.

Keywords: monopoly, stress, emotion, behavior, perseverance, independence, initiative, self-control, dominance, consciousness, motive

Jamiyatimiz hayotida turli xil psixologik xususiyatga ega bo'lgan shaxslarni uchratamiz. Ularning o'z - fikrlari qarashlari borligini va bu qarashlari zahirida ham manipulyatsion ta'sirlarni uchratamiz. Xush manipulyatsion ta'sirlar o'zi nima uning psixologik ahamiyati-chi?

Manipulyatsiyalar hayotning o'zi kabi hilma-xildir. Manipulyatsiyalar ijobiy, salbiy va neytral, kundalik va professional, samimiy va bo'lmagan va turli darajadagi xabardorlikdir. Biroq, kundalik hayotda salbiy manipulyatsiyalar ko'proq uchraydi, buning natijasida "manipulyatsiya" tushunchasi amalda "salbiy manipulyatsiya" bilan belgilanadi va odatda yomon niyat yoki yomon moyillikning namoyon bo'lishi sifatida tushuniladi. Bunday manipulyatsiyalar his-tuyg'ularga bosim, ayyor sukunat, yashirin takliflar va hatto lo'li gipnozini o'z ichiga oladi: barcha vositalar odamdan o'z foydasiga halol va ochiq yo'l bilan olish mumkin bo'lmagan narsalarni olishga qaratilgan. Psixologik manipulyatsiya - bu ijtimoiy ta'sirning bir turi yoki ijtimoiy-psixologik hodisa bo'lib, u manfaatlar yo'lida yashirin, aldanchi va zo'ravonlik

taktikalaridan foydalangan holda boshqa odamlarning idroki yoki xatti-harakatlarini o'zgartirishga qaratilgan faoliyatdir.

Manipulyatsiya ongli boshqaruvni chetlab o'tadi va bizning xohishimiz yoki qarorimiz kabi ichimizdan bizga ta'sir qiladi. Bu odam sezmaydigan yoki ta'sir sifatida aniqlamaydigan ta'sir; bu odam boshqa odamlarning niyatlarini o'zinikidek qabul qila boshlagan ta'sirdir. Oddiy qilib aytganda, manipulyatsiya yashirin ta'sirdir.

Biroq, odamlarning o'zaro ta'sirining barcha shakllarini u yoki bu nuqtalarga bog'lash mumkin emas. Shuning uchun E.L.Dotsenko o'zaro ta'sirga munosabatning besh turini ajratib ko'rsatdi.

Dominantlik. U quyidagilar bilan tavsiflanadi: 1) manfaati hisobga olinmaydigan narsa yoki maqsadlarga erishish vositasi sifatida sherikga munosabat; 2) egalik qilish, tasarruf etish, cheksiz bir tomonlama ustunlikka ega bo'lish istagi; 3) sherikni soddalashtirilgan, bir tomonlama idrok etish, u haqida stereotipik g'oyalar mavjudligi; 4) ochiq imperativ ta'sirning mavjudligi (zo'ravonlikdan majburlash, taklif qilishgacha)

Manipulyatsiya. U quyidagilar bilan tavsiflanadi: 1) sherikga "o'ziga xos turdagi narsa" sifatida munosabat (uning qiziqishlari va niyatlarini e'tiborsiz qoldirish tendentsiyasi mavjud, lekin har tomonlama emas); 2) qilingan taassurotga ko'z bilan birlashtirilgan bir tomonlama ustunlikka ega bo'lish istagi; 3) to'g'ridan-to'g'ri emas, balki bilvosita bosim (provokatsiya, yolg'on, fitna) bilan yashirin ta'sirning mavjudligi.

Raqobat. U quyidagilar bilan tavsiflanadi: 1) xavfli va oldindan aytib bo'lmaydigan ob'ekt sifatida sherikga nisbatan munosabat; 2) undan ustun turish, bir tomonlama ustunlikni "kurash" istagi; 3) ham yashirin, ham ochiq ta'sirdan foydalanish ("nozik" manipulyatsiyaning ayrim turlari, taktik kelishuvlar)

Hamkorlik. U quyidagilar bilan tavsiflanadi: 1) sherikga teng huquqli munosabat; 2) boshqa odamlarning manfaatlarini buzmaganda holda o'ziga zarar etkazmaslik istagi; 3) ta'sir qilish (kelishuv) emas, balki o'zaro ta'sir qilish usullaridan foydalanish.

Hamdo'stlik. U quyidagilar bilan tavsiflanadi: 1) sherikga qimmatli shaxs sifatida munosabat; 2) birlashishga intilish, o'xshash yoki mos keladigan maqsadlarga erishish uchun birgalikdagi faoliyat; 3) o'zaro ta'sirning asosiy usuli sifatida rozilik (konsensus) dan foydalanish

Shunday qilib, E.L.Dotsenkoning tasnifiga ko'ra, manipulyatsiya hukmronlikka yaqin bo'lgan teng bo'lmagan munosabatlarning mavjudligini nazarda tutadi, lekin sherikning ruhiyatiga ta'sirning kamroq intensivligi bilan tavsiflanadi. Yashirin ta'sirlar xususan talabalarni turli xil ta'sirlardan qanday himoya qilish mexanizmlari to'g'risida bir qancha ilmiy izlanishlar olib borilmoqda.

Talabalarining ijtimoiy-psixologik muammolari yangi ijtimoiy sharoitlarga moslashishga asoslanganligi xususida ularda monopulyatsion jarayon kuzatishi

mumkinligini ta'kidlashadi. Ko'pgina birinchi kurs talabalari stress, tashvish, befarqlik kabi hodisalarga duch kelishadi, bu ular kattalar mustaqil hayotiga kirishlari, o'zlarining "men" ni izlashlari, yangi tanishlar va munosabatlarni izlashlari, yangi rejimni tashkil qilishlari bilan bog'liq. o'qish va dam olish uchun. Talabalik hayotiga kirish yangi me'yorlarni o'zlashtirishni va moslashish jarayoni bog'liq bo'lgan ijtimoiy maqomni tushunishni talab qiladi. A.V.Petrovskiy moslashuv va talabaning keyingi shaxsiy o'sishi tabiatiga bog'liqligini ta'kidladi [1, p.2]. ¹Shunday qilib, muvaffaqiyatli moslashish uchun nafaqat o'zgarishlarga tayyor bo'lish, balki o'quv faoliyatida faol pozitsiyani egallash kerak. Birinchi o'quv haftalari yangi sharoitlarga moslashishning eng qiyin davri hisoblanadi, ammo uni tugatish muddati har bir talaba uchun individualdir. Moslashuvni diagnostika qilish uchun so'roq usuli, individual suhbatlar, talabaning yashash joyiga tashrif buyurish, ta'lim va kasbiy istiqbollari haqida suhbatlar keng qo'llaniladi.

Shu bilan birga, rivojlanish psixologiyasi va fiziologiyasi mutaxassislari 17-19 yoshda odamning o'z hatti-harakatlarini ongli ravishda tartibga solish qobiliyati to'liq shakllanmaganligini ta'kidlashadi. Ko'pincha sababsiz xavf, o'z harakatlarining oqibatlarini oldindan ko'ra olmaslik, bu har doim ham munosib sabablarga asoslanmasligi mumkin. Shunday qilib, V.T.Lisovskiyning ta'kidlashicha, 19-20 yosh - bu fidoyilik va to'liq fidoyilik yoshi, lekin tez-tez salbiy ko'rinishlar. Yoshlik - bu o'z-o'zini tekshirish va baholash davri. O'z-o'zini hurmat qilish ideal o'zini haqiqiy bilan solishtirish orqali amalga oshiriladi. Ammo ideal "men" hali tekshirilmagan va tasodifiy bo'lishi mumkin, va haqiqiy "men" hali shaxsning o'zi tomonidan to'liq baholanmagan. Yosh shaxsning rivojlanishidagi bu ob'ektiv qarama-qarshilik uning o'ziga ichki ishonchsizlikni keltirib chiqarishi mumkin va ba'zida tashqi tajovuzkorlik, tajovuzkorlik yoki tushunarsizlik hissi bilan birga keladi. ²

Universitetda o'qish davri o'smirlikning ikkinchi davri yoki birinchi kamolot davriga to'g'ri keladi, bu shaxs xususiyatlarining shakllanishining murakkabligi bilan ajralib turadi - bu jarayon B.G.Ananiyev, A.V.Dmitriyev, I.S.Kon, V.T.Lisovskiy va boshqalar Yagona atamaning yo'qligi allaqachon hayotning ushbu davrining psixologik xususiyatlarining murakkabligi va noaniqligi haqida gapiradi. Zamonaviy talabalar asosan 18-25 yoshdagi yoshlardir. Bu yoshdagi axloqiy rivojlanishning o'ziga xos xususiyati xulq-atvorning ongli motivlarini kuchaytirishdir. Katta sinflarda to'liq etishmayotgan fazilatlar sezilarli darajada mustahkamlandi - maqsadlilik, qat'iyatlilik, qat'iyatlilik, mustaqillik, tashabbuskorlik, o'zini tuta bilish. Hayotiy maqsadlar, turmush tarzi, burch, sevgi, sadoqat va boshqalar kabi axloqiy masalalarga qiziqish ortib bormoqda.

¹ Погодина Е.Н. Опыт психологического анализа конфликтов в студенческом общежитии//Культурно-историческая психология, 2010. №3.

² Лисовский В. Т., Дмитриев А. В. Личность студента. – Л., 1974.

Yotoqxonada yashovchi talabalarning ijtimoiy-psixologik muammolarini o'rganish dolzarb mavzu bo'lib, ota-ona uyidan yotoqxonaga yoki ijaraga olingan xonadonga ko'chib o'tayotgan talabalar o'z-o'ziga xizmat ko'rsatish va yashash, o'qish, sinfdoshlari, o'qituvchilari bilan muloqot qilish muammolariga duch keladi. Ular uchun boshqa yashash joyiga ko'chib o'tish va oliy o'quv yurtiga kirish ota-onasi bilan bir xil sharoitda yashaydiganlarga qaraganda ikki baravar qiyin. Talabalarning bu guruhi tashqaridan salbiy ta'sirlarga ko'proq moyil. Hayot sharoitlarining keskin o'zgarishi asabiylashish, izolyatsiya, depressiya bilan ajralib turadigan shaxsiyatga salbiy ta'sir qiladi. Yotoqxonada ijtimoiy-psixologik moslashuvni o'rganishga bir nechta tadqiqotlar bag'ishlangan, masalan, G.Yu.Myagchenko talabalar turar joyining asosiy xususiyatini "o'zgaruvchan barqarorlik" deb hisoblaydi, ya'ni ilgari talabalar tomonidan belgilab qo'yilgan me'yoriy va norasmiy xatti-harakatlar qoidalari mavjud. Yotoqxonadagi hayotning dinamizmi ichki tuzilishdagi har qanday deformatsiya butun turmush tarzi tizimiga qanday ta'sir qilishi mumkinligini tushuntiradi. Yotoqxonadagi psixologik qulaylikdagi muhim o'rinni xonadagi mikro iqlim egallaydi, bu ham psixologik holatga, ham talabaning akademik faoliyatiga ta'sir qiladi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, o'quvchilar qanchalik katta bo'lsa, ular o'rtasida kamroq nizolar paydo bo'ladi, bu psixologik moslashuv muvaffaqiyatli yakunlanganligini ko'rsatadi.

Talabalar hayotida monopulyatsiya jarayoni quyidagi holatlar bilan bog'liq

1. Talabaning ko'rish qobiliyatini, his-tuyg'ularini, holatlarini chetlab o'tish yoki uning ongli ravishda boshqarishiga olib kelishi.

2. Talaba shaxsining birinchi yilida yangi ijtimoiy sharoitlarga moslashish jarayoni sabab bo'ladi psixologik va fiziologik darajada haddan tashqari kuchlanish, stress paydo bo'ladi Natijada faollik pasayadi.

3. Talaba nafaqat o'zini tutish va o'rganishning yangi usullarini rivojlantira olmaydi, balki qiyinchilik bilan odatdagidek bajaradi. Manipulyatsiya ko'pincha muammolarni hal qilish usuli sifatida paydo bo'ladi nizolarni chetlab o'tish va stressni kamaytirish uchun yordam beradi.

Talaba shaxsida manipulyatsiya muammosi har doim dolzarbdir, chunki shaxslararo munosabatlar sohasida amalga oshadi. Muvaffaqiyatli martaba uchun siz g'alaba qozonishingiz kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Погодина Е.Н. Опыт психологического анализа конфликтов в студенческом общежитии//Культурно-историческая психология, 2010. №3.
2. Лисовский В. Т., Дмитриев А, В. Личность студента. – Л., 1974.
3. Доценко. — М.: ЧеРо — Издательство МГУ, 1997. — 344 с.

4. Тоймуродовна, ИД (2021). СПЕЦИАЛЬНЫЕ ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ РОДИТЕЛЬСКОГО СОТРУДНИЧЕСТВА В ВОСПИТАНИИ ДЕТЕЙ. ResearchJet Journal of Analysis and Inventions , 2 (04), 75-80.

5. Qosimova, S. S. (2022). Analysis Of Inflectional Terms In The Study Of Hamiduddin Dariri. Journal of Positive School Psychology, 6(3), 2200-2203.

6. Qosimova, S. (2021). MESMERIZING PERCEPTION OF NATURE (REFLECTING CHARMING NATURE). Интернаука, (20-6), 45-46.

7. Изатовна Т.С. (2021). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ РОДИТЕЛЕЙ В ВОСПИТАНИИ БЛИЗНЕЦОВ В УЗБЕКСКИХ СЕМЬЯХ. ResearchJet Journal of Analysis and Inventions , 2 (05), 82-87.

8. Косимова, С. Б. (2022). Профессиональная компетентность руководителя дошкольной образовательной организации как психологическая проблема. Science and Education, 3(2), 1169-1174.

9. Baxtiyorovna, Q. S. (2020). Heads Of Competence In Psychologically School Education. International journal of scientific & technology research, 9(02).

10. Тойирова, Ш. И. (2021). ВЛИЯНИЕ СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ НА РАЗВИТИЕ БЛИЗНЕЦОВ. In Научный форум: тенденции развития науки и общества (pp. 18-20).

11. Nazarova, M. (2021). Psychology of the Leader. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 7(7).

12. Тойирова, Л. И., & Тойирова, Ш. И. (2017). Факторы, влияющие на формирование этнопсихологических особенностей. In НАУКА И ИННОВАЦИИ В XXI ВЕКЕ: АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ, ДОСТИЖЕНИЯ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ (pp. 164-166).

13. Nazarova, M. M. Q. (2021). DIN PSIXOLOGIYASINING SHAXS TARBIYASIDAGI O'RNI. Academic research in educational sciences, 2(3).

14. Nazarova, M. (2021). MASOFAVIY TA'LIMDA O'QUV FAOLIYATINI BOSHQARISHNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK TALABLARI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 7(7).